

1 Nowe zasady kontroli i współpracy z Kuratorium Oświaty, zgodne z ostatnimi zmianami prawa

1/1 Zmiany w przepisach prawa oświatowego

Tegoroczne zmiany w prawie oświatowym przerosły już dawno nasze możliwości wymieniania z pamięci choćby najważniejszych spośród nich. Poza tym cóż za określenie – **najważniejszych** – skoro każdy ocenia tę ważność przez pryzmat swojej placówki, a tekst ten jest kierowany do dyrektorów placówek wszystkich typów szkół. Zatem także i możliwości rozsądnego dawkowania w tej publikacji trudnej – prawniczej informacji zostałyby przekroczone, gdyby rzetelnie omówić i skomentować naprawdę wszystkie zmiany.

Zmiany
w prawie
oświatowym

Przed rozpoczęciem poprzedniego roku szkolnego potrafiłam policzyć, że zmian tych było około 100. Przed rozpoczęciem tego roku szkolnego nie pokusiłam się o to.

Nie dlatego, że nie umiem liczyć, ale po co? Wszystkie tu wymienione chociaż z liczby są skomentowane; czasem refleksyjnie, a czasem nawet opatrzone pierwiastkiem zaczepnym. Mamy wspomagać procesy zachodzące w szkole – jak mówi projekt nowego rozporządzenia o nadzorze. Na to rozporządzenie czekaliśmy najdłużej.

Dokładnie i w całości omówiłam tu zmiany w trzech głównych aktach prawa oświatowego: ustawie o systemie oświaty,

ustawie Karta Nauczyciela i rozporządzeniu o nadzorze. Mam nadzieję, że lektura poniższego uruchomi najpierw jakieś procesy w Państwa myślach, a potem w szkołach, czego serdecznie życzę.

Autor: Małgorzata Stachowiak

1/1.1 **Rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego**

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ w sprawie nadzoru pedagogicznego

To rozporządzenie jest mniej szczegółowe od poprzedniego, wyraźnie oddziela i rozróżnia nadzór sprawowany przez dyrektora szkoły od nadzoru prowadzonego przez organ zewnętrzny.

Zadania dla dyrektora sprawującego nadzór to trzy paragrafy, trzy formy działania z kilkoma uszczegółowieniami. Pojęcie „hospitacja” jest zastąpione pojęciem „obserwacja”, występuje krótki tryb planowania i podsumowywania nadzoru pełnionego przez dyrektora. Rozporządzenie każe uwzględniać w trakcie ewaluacji zewnętrznej wyniki ewaluacji wewnętrznej prowadzonej w szkole.

Zadania
dla dyrektora

Jest w nim wiele podobieństw, ale też sporo różnic w stosunku do poprzedniego rozporządzenia. Z punktu widzenia dyrektora szkoły różnice są istotne. Nie ma obowiązku gromadzenia informacji o pracy nadzorowanych nauczycieli, obserwacja zastępująca hospitację nie jest już wcale dookreślona co do trybu jej przeprowadzania, a nawet zawężona co do zakresu, choć dotyczy wszystkich działań statutowych wykonywanych przez nauczyciela. Znika hospitacja dyrektora i innych osób zajmujących stanowiska kierownicze w czasie ich czynności hospitacyjnych, czyli hospitacja hospitacji.

Nie wyziera z niego olbrzymia ilość papierków do wypełnienia – przeciwnie. Powoduje ono wobec powyższego wiele wątpliwości co do sposobu prowadzenia nadzoru przez dyrektora szkoły: hospitować czy obserwować, kiedy zalecać, kiedy wnioskować.

Nikt tymczasem tych wątpliwości nie rozwieje, wydaje mi się, że **oto nadszedł czas na samodzielne decyzje dyrektora i nauczycieli oraz nowatorskie pomysły, bo inaczej skąd wzięlibyśmy przykłady dobrych praktyk?**

Warto na początek skupić się na wyjaśnieniach dotyczących nadzoru pedagogicznego zamieszczonych w uzasadnieniu do nowego rozporządzenia. Czytamy w nim, że:

Uzasadnienie nadzoru

Obowiązek istnienia nadzoru pedagogicznego wynika z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym w stosunku do szkół niepublicznych wyrażony jest on wprost w art. 70 ust. 3, natomiast w stosunku do szkół publicznych determinowany jest w sposób pośredni. Pojęcie „nadzór pedagogiczny” nie jest definiowane w przepisach prawa. Treść normatywna pojęcia „nadzór pedagogiczny” wynika z konkretnych rozwiązań prawnych kształtujących ten nadzór. Obecnie jest ona zawarta w ustawie o systemie oświaty, a także w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 235, poz. 1703). W doktrynie prawa konstytucyjnego wskazano, że pojęcie „nadzór pedagogiczny” odnosi się do nadzoru dotyczącego programów i form nauczania, a także kwalifikacji